

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра біології, екології та методик їх навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

Робоча програма компоненти ОПП «Виробнича (педагогічна) практика» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).
Кременець, 2021. 14 с.

Розробники програми:

Цицюра Н. І., доцент кафедри біології, екології та методики їх викладання, кандидат біологічних наук;

Бондаренко Т. Є, викладач кафедри біології, екології та методики їх викладання, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри біології, екології та методик їх навчання

Протокол № 1 від „31” серпня 2021 року

Завідувач кафедри

Н. Цицюра

2. Опис компоненти ОПП

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)		
Змістових модулів – 7	Освітньо-професійна програма підготовки Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Курс	
Загальна кількість годин – 540 год.		1-й, 2-й	1-й, 2-й
		Семестр	
	2-й, 3-й	2-й, 3-й	
Тривалість – II семестр (6 тижнів), III семестр (6 тижнів)	Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
540 год.	540 год.		
Вид контролю			
залік	залік		

3. Мета та завдання виробничої (педагогічної) практики

Основна мета виробничої (педагогічної) практики – оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, технологіями, формами освітньої роботи у закладах загальної середньої освіти різних типів, набуття ними практичного досвіду застосування теоретичних знань у практичній діяльності з використанням сучасних педагогічних технологій та нових інформаційних засобів навчання, прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних для професійної діяльності умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності. Під час практики відбувається безпосереднє поєднання і реалізація теоретичних знань, які отримують здобувачі вищої освіти на заняттях, з їх практичною діяльністю в якості педагогів.

Перед здобувачами вищої освіти під час педагогічної практики визначені такі завдання:

- ознайомлення із структурою та змістом навчального процесу в освітньому закладі, особливостями роботи вчителя, класовода;
- засвоєння педагогічних форм освітньої взаємодії з учнями, оволодіння навиками самостійно і творчо застосовувати знання і способи діяльності, що були засвоєні під час вивчення гуманітарних, професійно-спрямованих і психолого-педагогічних освітніх компонент;
- набуття навичок самостійного ведення освітньої роботи з учнями, враховуючи їхні індивідуальні особливості;
- розвиток умінь використовувати в педагогічній діяльності різні організаційні форми, планувати і проводити навчальні заняття різних типів з ефективним використанням доцільних методів і засобів навчання, педагогічних прийомів, які активізують пізнавальну діяльність учнів та сприяють їх вихованню і розвитку;
- набуття навчального досвіду проведення навчально-методичної, науково-дослідницької роботи в галузях фахових і педагогічних наук;
- ознайомлення із досвідом роботи учителів, випробування найефективніших прийомів і методів навчання і виховання учнів, оволодіння сучасними прогресивними технологіями навчання;
- отримання навичок індивідуальної роботи з учнями;
- набуття та усвідомлення досвіду педагогічної діяльності під час виконання основних функцій учителя.

У результаті проходження виробничої (педагогічної) практики здобувач повинен володіти такими компетентностями та досягти таких результатів навчання:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальні

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3. Здатність планувати та управляти часом

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні та коректно оформляти їх результати

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності

- ЗК10. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності
- ЗК11. Здатність діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності
- ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- ЗК13. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язберезувальні технології під час освітнього процесу
- ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Фахові

- ФК2. Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, аналізувати і встановлювати причинно-наслідкові та ієрархічні зв'язки в структурі й функціонуванні живих систем різного рівня організації
- ФК3. Здатність розуміти та вміти застосовувати сучасні методи педагогічних і біологічних досліджень та інтерпретувати їх результати
- ФК4. Здатність використовувати у професійній діяльності біологічну термінологію, оперувати систематичними категоріями
- ФК10. Здатність розуміти та пояснювати основні психологічні чинники, механізми, закономірності сучасного освітнього процесу
- ФК11. Здатність розуміти принципи, методи, засоби навчання і дидактичні правила їх реалізації в освітньому процесі
- ФК12. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів
- ФК13. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики та технології навчання, виховання та розвитку учнів у професійній діяльності для забезпечення якості освітнього процесу з біології та основ здоров'я
- ФК14. Здатність до використання цифрових, інформаційних і комунікаційних технологій для підтримки навчальної та науково-дослідної роботи, іноземної мови у професійному контексті

Програмні результати навчання:

- РН1. Володіти іноземною мовою в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами, правильно використовувати мовні засоби залежно від сфери й мети спілкування
- РН2. Володіти методологією наукових досліджень в біології та освіті, умінням аналітично опрацьовувати, оформляти та презентувати результати досліджень з дотриманням норм академічної доброчесності
- РН3. Володіти знаннями про молекулярні механізми життя різного рівня організації та встановлювати ієрархічні зв'язки в структурі й функціонуванні живих систем
- РН4. Володіти знаннями про особливості реалізації генетичної інформації на різних рівнях і етапах розвитку організму, формувати ціннісні орієнтації щодо попередження шкідливих звичок як мутагенних чинників
- РН5. Знати й аналізувати механізми регуляції та адаптації живих організмів, пояснювати процеси біологічної та соціальної адаптації людини в умовах виробничого середовища та аналізувати біологічні зміни за умов стресових ситуацій
- РН6. Характеризувати закономірності та механізми функціонування організму людини, володіти сучасними методами дослідження морфофункціональних особливостей осіб різного віку та статі, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя та застосовувати здоров'язберігаючі технології в освітньому процесі
- РН7. Демонструвати знання принципів раціонального природокористування із врахуванням цілей сталого розвитку задля збереження біорізноманіття, збільшення продуктивності та стійкості природних екосистем
- РН8. Уміти ефективно комунікувати та формувати сприятливий соціально-психологічний клімат, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей, психологічно аналізувати педагогічну діяльність

- PH9. Уміти визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач
- PH10. Знати сучасні підходи до побудови системи освіти в Україні та світі; розуміти протиріччя, закономірності, принципи, методи, форми, технології організації навчально-пізнавальної діяльності особистості; володіти сучасними теоретичними та практичними основами методики навчання дисциплін у закладах загальної середньої освіти.
- PH11. Уміти розробляти та організовувати різні форми навчальної, позаурочної та позакласної роботи, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки учнів; застосовувати відповідні методи та сучасні технології навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.
- PH12. Знати загальну психологічну структуру педагогічної та учбової діяльності; розуміти психологічні механізми та закономірності, які лежать в основі виховання особистості, характеризувати психологічні особливості педагогічного спілкування та функціонування педагогічного колективу.
- PH13. Уміти психологічно обґрунтовувати процеси індивідуалізації та диференціації в освітньому процесі у закладах загальної середньої освіти; встановлювати комунікативний контакт із учнями із врахуванням їх індивідуально-психологічних особливостей, рівнів навчальності та вихованості, зі збереженням належного рівня психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу.
- PH14. Володіти навчально-методичними знаннями, уміннями і навичками організації освітнього процесу в предметній галузі, відбирати, поєднувати і застосовувати найбільш ефективні методи, методичні прийоми, засоби навчання, застосовувати інноваційні технології навчання, забезпечувати необхідний рівень охорони праці під час проведення навчальних занять
- PH15. Володіти методологією формування ключових компетентностей в учнів Нової української школи під час вивчення біології та основ здоров'я
- PH16. Уміти ефективно використовувати комп'ютерні інформаційні технології для вирішення дослідницьких та практичних завдань в професійній галузі.

4. Організація практики

Виробнича (педагогічна) практика організовується відділом практики КОГПА ім. Тараса Шевченка та кафедрою біології, екології та методик їх навчання.

Перед початком практики керівник практики та методист проводять настановні конференції, які присвячуються ознайомленню здобувачів із порядком проходження практики, правами й обов'язками студентів-практикантів, змістом практики та вимогами до оформлення звітної документації.

Здобувачі під час педагогічної практики аналізують структуру і напрямками діяльності освітніх закладів, вивчають особливості навчальних планів, методичного і матеріально-технічного забезпечення, графіків навчального процесу, розкладів занять, систему науково-дослідної роботи, відвідують заняття вчителів та самостійно готують і проводять уроки, заняття, відвідують методичні об'єднання і семінари вчителів та беруть у них активну участь. У період педагогічної практики здобувачі вивчають систему виховної роботи з учнями у позанавчальний час, особливості співпраці із громадськими організаціями, органами самоврядування.

Обов'язки практикантів:

У період проходження педагогічної практики здобувачі зобов'язані:

- повністю і самостійно виконувати завдання, передбачені програмою і календарним планом практики;

- здійснювати збір, систематизацію, обробку і аналіз первинної інформації та матеріалів за тематикою, визначеною керівником практики;
- забезпечити необхідну якість виконуваної роботи, нести відповідальність за її виконання;
- регулярно вести записи в щоденнику практики про зміст виконуваної роботи і завдань, а також своєчасно надавати щоденник для контролю керівнику практики;
- дотримуватися діючих в освітньому закладі правил внутрішнього трудового розпорядку, правил охорони праці;
- після закінчення практики, в установлені терміни, здати всю звітну документацію на кафедру.

Обов'язки керівників практики:

Загальне керівництво педагогічною практикою здобувачів здійснюється відповідальним за проведення практики керівником. Відповідальний за проведення практики керівник:

- проводить настановчу конференцію для здобувачів;
- здійснює контроль за дотриманням термінів виробничої (педагогічної) практики;
- надає консультаційну допомогу здобувачам з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики;
- здійснює контроль за виконанням здобувачами всіх видів робіт, які виконуються в ході проходження практики;
- звітує на Вченій раді факультету про проведення практики разом із зауваженнями і пропозиціями щодо її вдосконалення.

Обов'язки керівника від бази практики:

Керівник від бази практики забезпечує належні безпечні умови праці, здійснює контроль за дотриманням виконання завдань практики. Педагоги від бази практики надають консультаційну допомогу у виборі тем для підготовки занять, контролюють правильність складання їх конспекту та проведення, оцінюють результати виконання здобувачами програми практики.

5. Програма виробничої (педагогічної) практики

Модуль I. Організаційна робота

1. Участь в настановній конференції з педагогічної практики.
2. Ознайомлення із правами та обов'язками студентів-практикантів, метою та завданнями педагогічної практики.
3. Складання індивідуального плану проходження педагогічної практики.
4. Ознайомлення із базою практики, правилами внутрішнього розпорядку, розкладом занять із фаху, виховних годин.
5. Знайомство із керівником від бази практики, вчителями, класоводами.
6. Визначення тем та форм навчальних занять, які здобувач має провести, складання розкладу відвідування уроків вчителів-предметників і розкладу занять, які буде проводити здобувач.
7. Закріплення за певним класом у статусі класного керівника.
8. Оформлення щоденника педагогічної практики.
9. Аналіз схеми аналізу уроків та позакласних заходів,
Форма звітності: індивідуальний план роботи здобувача.

Модуль II. Навчальна робота

1. Відвідування уроків учителів з метою аналізу їх педагогічного досвіду.
2. Оформлення аналізів спостережень відвіданих уроків.

3. Підготовка до проведення уроків, яка включає: визначення цілей, структури та методики уроку; підбір матеріалу до теми; підбір необхідних засобів навчання, ефективних методів та прийомів для досягнення поставлених цілей; визначення форми контролю й оцінки знань, навичок і вмій учнів.
4. Консультації у вчителя-предметника, обговорення попередніх варіантів конспектів, їх доопрацювання з урахуванням побажань.
5. Розробка розгорнутих планів-конспектів та проведення уроків (не менше 10 уроків з фаху і 6-11 класах, 5 з них – залікові).
6. Аналіз проведених уроків під час їх обговорення з вчителем.
Форма звітності: аналіз спостереження не менше 8 занять у 6-11 класах учителів-предметників; конспекти уроків; дидактичний матеріал.

Модуль III. Позакласна робота

1. Проведення консультацій учням з питань написання рефератів, дослідницьких робіт.
2. Організація індивідуальної роботи з учнями.
3. Вивчення інноваційних форм і методів позакласної роботи.
4. Участь в організації позакласних заходів (проведення заняття гуртка, тематичного вечора, КВК, олімпіади, тижня біології та ін.).
5. Підготовка та проведення позакласного заходу / гурткового заняття.
Форма звітності: конспект позакласного заходу з біології / конспект гурткового заняття.

Модуль IV. Методична робота

1. Вивчення системи роботи освітнього закладу.
2. Вивчення та аналіз планів роботи методичних об'єднань закладу освіти, навчальних програм, календарно-тематичних планів з біології та основ здоров'я у відповідних класах.
3. Вивчення специфіки діючих підручників з біології, біології та екології, основ здоров'я, які використовуються в освітньому закладі.
4. Вивчення методики й техніки проведення уроку, інших форм організації навчання шляхом відвідування й аналізу відвіданих уроків учителів-предметників.
5. Відбір методів, прийомів та форм навчально-виховної роботи.
6. Виконання індивідуального завдання.
7. Участь у методичних нарадах, семінарах.
8. Ведення щоденника педагогічної практики.
Форма звітності: щоденник педагогічної практики.

Модуль V. Виховна робота

1. Виконання обов'язків класного керівника, самостійне ведення виховної роботи.
2. Проведення години класного керівника.
3. Здійснення дослідження психолого-педагогічної характеристики учня.
4. Складання психолого-педагогічної характеристики учня.
Форма звітності: психолого-педагогічна характеристика учня; сценарій виховного заходу.

Модуль VI. Науково-дослідна робота

1. Систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставлених науково-практичних завдань кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача вищої освіти.
2. Виконання педагогічного експерименту для виконання кваліфікаційної роботи.
3. Підготовка доповідей і виступів на методичних семінарах, круглих столах, наукових конференціях тощо.
4. Підготовка наукової статті, тез за обраним напрямом досліджень.
Форма звітності: результати педагогічного експерименту, матеріали доповіді, наукова стаття, тези.

Модуль VII. Підсумки педагогічної практики

1. Оформлення щоденника педагогічної практики.
2. Написання звіту про проходження практики, який має включати опис виконаної роботи, аналіз використаних методів і технологій навчання, труднощі та проблемні ситуації, які виникали під час педагогічної практики, пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу тощо.
3. Оформлення конспектів проведених залікових уроків, позакласного заходу / гурткового заняття, виховного заходу (з наочним матеріалом).
4. Написання психолого-педагогічної характеристики учня та класу.
5. Аналіз спостережень відвіданих занять.
6. Оформлення індивідуального завдання.
7. Участь у підсумковій конференції з педагогічної практики (виступ із доповіддю, презентація, викладення підсумків дослідження та ін.).

Форма звітності: звітна документація педагогічної практики.

6. Структура виробничої (педагогічної) практики

Змістовий модуль	Кількість годин	
	II семестр	III семестр
1. Організаційна робота	10	10
2. Навчальна робота	85	85
3. Позакласна робота	30	30
4. Методична робота	65	65
5. Виховна робота	40	40
6. Науково-дослідна робота	20	20
7. Підсумки педагогічної практики	20	20
Всього годин	270	270
Разом	540	

7. Самостійна робота

Під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти підбирають і аналізують психолого-педагогічну і методичну літературу, необхідну для проведення занять, організації роботи учнів, засоби наочності, здійснюють відбір та підготовку матеріалу для виконання завдань практики.

Особлива увага в процесі самостійної роботи студентом-практикантом звертається на написання конспектів занять і оформлення щоденника практики. Час для самостійної роботи відводиться також для виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, збір матеріалу для написання курсової та кваліфікаційної роботи. Одним із напрямків самостійної роботи є оформлення звітної документації.

8. Індивідуальні завдання

1. Складання портфолію до однієї із навчальних тем (тематичний план, конспекти уроків, засоби діагностики навчальних досягнень учнів, інструктивні картки для проведення практичних і лабораторних робіт, дидактичний матеріал, відеоматеріал, конспекти позакласних заходів до теми).
2. Написання реферату, розробка дидактичних карток з біології / основ здоров'я.
3. Проходження відкритих онлайн-курсів на платформі Prometheus, Edera_proschool тощо та отримання сертифікатів про успішне завершення навчання з вказання кількості годин.*

Примітка. *На вибір студента.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Використання сучасних освітніх технологій в освітньому процесі під час навчання біології та основ здоров'я.
2. Форми організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я.
3. Позаурочна та позакласна робота з біології та основ здоров'я.
4. Матеріально-технічна база навчання біології та основ здоров'я.
5. Основні вимоги до сучасного уроку, шляхи підвищення його ефективності.
6. Організація позакласної роботи з біології та основ здоров'я.
7. Методи навчання біології та основ здоров'я, їх класифікація за джерелами знань та ступенем пізнавальної активності учнів.
8. Функції, форми та види контролю навчальних досягнень учнів з біології та основ здоров'я. Педагогічні вимоги до контролю.
9. Використання інтерактивних технологій у процесі навчання біології та основ здоров'я.
10. Реалізація виховних завдань на уроках біології та в позаурочний час.
11. Шкільний підручник з біології, його структура і функції. Вимоги до сучасних підручників.
12. Сутність і засоби реалізації здоров'язбережувальної функції освіти.
13. Методика формування умінь і навичок здорового способу життя під час освітнього процесу.
14. Методика підготовки та використання тестових завдань для перевірки і оцінювання знань.
15. Спрямованість процесу вивчення «Основ здоров'я» на особистісно-орієнтоване навчання учнів.
16. Основні життєві та спеціальні навички учнів у сфері безпеки життєдіяльності.
17. Формування знань і понять про типові небезпеки і шляхи їх подолання через моделювання небезпечних ситуацій на уроках з основ здоров'я.
18. Необхідність формування в учнів практичних вмінь і навичок щодо психологічної готовності у разі наближення або виникнення небезпеки.
19. Розвиток життєвих навичок учнів щодо здатності самостійно (відповідно до віку) оберігати особисте здоров'я та життя.
20. Використання українських національних традицій охорони та зміцнення здоров'я в педагогічному процесі школи.

9. Освітні технології,

використовувані під час проходження педагогічної практики

Під час педагогічної практики активно використовується проблемне навчання, пов'язане з вирішенням проблем конкретного об'єкта дослідження; дослідницькі методи навчання, пов'язані із самостійним поповненням знань; проектне навчання, пов'язане з участю здобувачів в реальних процесах, що мають місце в освітніх організаціях (установах), інформаційно-комунікаційні технології, в тому числі доступ в Інтернет. Поряд з традиційними технологіями, що використовуються під час педагогічної практики, рекомендується освоїти і використовувати сучасні інформаційні технології, мультимедійні презентації, технології розвивальної спрямованості та технології активізації навчання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Виробнича (педагогічна) практика вважається завершеною за умови виконання здобувачем всіх вимог програми практики.

Після проходження педагогічної практики магістранти представляють на кафедру упродовж 3 днів після офіційної дати її закінчення звітну документацію:

1. Щоденник педпрактики, завірений підписами і печаткою школи.
2. Конспекти залікових уроків з фаху.
3. Конспект гурткового заняття чи позакласного заходу з фаху.
4. Конспект виховної години.
5. Психолого-педагогічні характеристики учня та класу.
6. Результати науково-дослідної роботи (результати педагогічного експерименту / матеріали доповіді / наукова стаття / тези).
7. Результати виконання індивідуального завдання (портфоліо / реферат / сертифікат).

Розподіл балів, що присвоюються за виконання програми виробничої (педагогічної) практики у II і III семестрі

Вид діяльності	Кількість балів
Оцінка керівника від бази практики	30*
Оцінка керівника від кафедри: – щоденник педагогічної практики – 10; – залікові заняття – 25**; – позакласний захід / гурткове заняття – 5; – заліковий виховний захід – 5	45
Оцінка презентації результатів практики: – результати науково-дослідної роботи – 10; – результати виконання індивідуального завдання – 10; – презентація результатів проходження практики на звітній конференції – 5	25
Всього:	100

Примітка. * – у відсотковому співвідношенні за 100-бальною шкалою.

** – одне залікове заняття оцінюється 5 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання

90-100 балів, „відмінно”, А. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота здійснена студентом на високому рівні; студент проявив себе як організований, творчий, сумлінний під час виконання різних видів роботи в освітньому закладі, де проходив практику, знає і вміє застосовувати в освітньому процесі сучасні педагогічні технології та нові інформаційні засоби навчання, завоював повагу та авторитет серед учнів, викладацького колективу, методистів; здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

82-89 балів, „дуже добре”, В. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена студентом на достатньому рівні, студент допустив деякі методичні помилки в освітньому процесі, але зміг самостійно їх виправити або пояснити їх причину під час аналізу заняття; у ході педпрактики студент не допускав недисциплінованості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його педагогічну діяльність добре відізналися учні / студенти, педагогічний колектив навчального закладу, методист; здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75-81 балів, „добре”, С. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на достатньому рівні; студент допустив незначні методичні помилки в освітньому процесі, проте не завжди зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу заняття їх причину; у ході педпрактики студент був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи; одержав добрі відгуки від учнів / студентів, педагогічного колективу навчального закладу, методиста; здав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки за вказівкою методиста.

67-74 балів, „достатньо”, D. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні, студент проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності студента під час практики - „задовільна”, із невеликим запізненням здав документацію.

60-66 балів, „задовільно”, E. Ставиться студенту в тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні (переважають задовільні оцінки на всі види роботи). Проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; здав невчасно документацію, яка потребує доповнень і поправок.

35-59 балів, „незадовільно” (з обов'язковим повторним проходженням практики), FХ. Відсутня системність у роботі студента. Виконав на низькому професійно-методичному рівні навчальну, методичну роботу передбачену програмою з педпрактики. Допускав помилки, пов'язані зі знанням навчальної дисципліни, методикою проведення занять. Виконував дії в освітньому процесі без достатнього теоретичного усвідомлення. Здав документацію з великим запізненням, допустивши при цьому значні помилки в її оформленні.

1-34 балів, „незадовільно” (з обов'язковим повторним курсом), F. Програма практики виконана частково. Студент не здав документації.

12. Рекомендована література

1. Кузнецова В. І. Методика викладання біології. Харків : Торсінг, 2001. 176 с.
2. Мороз В. І. Загальна методика навчання біології : навч. посібник. Київ : Либідь, 2006. 592 с.
3. Мороз І. В. Позакласна робота з біології : навч. посібник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2008. 272 с.
4. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
5. Фруктова Я. С. Факультативні курси загальнобіологічного змісту в 10–11 класах біологічного профілю // Біологія і хімія в шк. 2001. № 4. С. 45–48.
6. Цицюра Н.І. Методичні рекомендації до проходження виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка. 2021. 36 с.
7. Цуруль О. А. Формування біологічних понять: психолого-педагогічні засади та методичні особливості. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. 247 с.
8. Шулдик В. І. Методика викладання біології в модулях. Умань, 2002. 360 с.
9. Щербань П. М. Прикладна педагогіка. Київ : Вища школа, 2002. 215 с.
10. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 193 с.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація вчителів біології України. URL: <http://biology.civicua.org/>
2. Біологія калейдоскоп уроків. URL: <http://www.altai.fio.ru/projects/Group4/potok13/site/index.html>
3. Біологія реферати, курсові роботи, контрольні роботи, статті. URL: <http://www.portua.net/pages/referaty/katalog-besplatnyh-rabot.php>
4. Висвітлення сучасного стану біологічної науки та освіти в Україні. URL: <http://www.biology.org.ua>
5. Електронна версія газети «Біологія» Матеріали для вчителів: «Я йду на урок біології». Для вчителя хімії та біології. URL: <http://www.uroki.net/docxim.htm>
6. Електронна версія газети «Біологія». URL: bio.1september.ru
7. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf>.
8. Навчальні програми для 10-11 класів. URL: mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
9. Організація методичної роботи в умовах особистісно зорієнтованого навчання <http://ru.osvita.ua/school/method/380/>
10. Розробки уроків, календарні, тематичні, поурочні плани, розробки уроків для вчителя хімії та біології в школі. URL: <http://www.uroki.net/docxim.htm>
11. Сайт для всіх, хто вивчає біологію. URL: <http://www.noosfera.org.ua/>
12. Український біологічний сайт. URL: <http://www.biology.org.ua>.